

Tarkastusvaliokunta

Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2023

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2023 (K 7/2024 vp): Asia on saapunut tarkastusvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- puheenjohtaja Veijo Niemi, eduskunnan tilintarkastajat
- HT Pasi Hartikainen, BDO Oy
- eduskunnan hallintojohtaja Pertti Rauhio, eduskunnan kanslia
- tarkastuspäällikkö Erkki Kurikka, eduskunnan kanslia

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Eduskunnan tilintarkastajien eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta, kirjanpidosta ja hallinnosta vuodelta 2023 antaman tilintarkastuskertomuksen johdosta tarkastusvaliokunta toteaa, että tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että tilintarkastuksella hankitaan kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, onko eduskunnan hallintojohtaja syylistynyt tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus eduskuntaa kohtaan, taikka rikkonut Valtiokonttorin määräyksiä, talousarvioasetusta tai eduskunnan tilisääntöä. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty kansliatoimikunnan ja eduskunnan kanslian toiminnan lainmukaisuutta.

Eduskunnalle (pois lukien Ulkopoliittisen instituutin ja Valtiontalouden tarkastusviraston määrärahat) myönnettiin määrärahoja kaikkiaan 114,5 miljoonaa euroa. Talousarviokirjanpidon mukaan vuonna 2023 myönnettyistä määrärahoista käytettiin 113,1 miljoonaa euroa. Eduskunnan tietohallinnon investointeihin vuonna 2023 käytettävissä ollut määräraha oli 8,6 miljoonaa euroa. Tilikauden aikana tästä käytettiin 4,76 miljoonaa euroa. Määrärahaa siirtyi 3,85 miljoonaa euroa tilivuodelle 2024.

Valiokunnan mietintö TrVM 4/2024 vp

Eduskunnan talousarvioon varatut määrärahat ylittyivät kansanedustajien toimintamenojen, eduskunnan kanslian toimintamenojen ja eduskuntaryhmien avustajatuen osalta. Kansanedustajien toimintamenot ylittyivät 143 379 euroa. Ylityksen syynä oli kansanedustajien palkkioiden korotus vaalikauden alusta lukien 7,9 prosentilla, mitä ei ollut talousarviossa huomioitu. Eduskunnan kanslian toimintamenot ylittyivät 1,79 miljoonaa euroa. Ylitys johtui turvallisuusympäristön muutoksen myötä toteutetuista rakennushankkeista, joihin ei ollut talousarviossa varauduttu. Eduskuntaryhmien avustajatuki ylittyi 590 218 euroa. Ylityksen syinä olivat yhä useamman kansanedustajan siirtyminen avustajapalveluiden osalta ryhmäkansliamalliin vuoden 2023 aikana sekä avustajatuen korotukset vuonna 2023. Avustajatuen korotusten taustalla oli kansanedustajien avustajien palkankorotus 1.5.2023 sekä myös muiden kompensatioerien (luontoisedut, hallinnollisten kulujen kompensatio) kasvu. Vuoden 2023 alussa ryhmäkansliamallin piirissä oli 132 kansanedustajaa ja vuoden lopussa 140. Siirtymät ryhmäkansliamalliin ovat vastaavasti vähentäneet kanslian toimintamenoista maksettavia avustajamenoja. Kansliatoimikunta hyväksyi määrärahojen ylitykset sekä käsitteli niiden syyt kokouksessaan 8.2.2024.

Eduskunnan toiminnan kulut vuonna 2023 olivat yhteensä 98,9 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 5,2 prosenttia. Suurimmat kuluerät olivat henkilöstökulut, 62,5 miljoonaa euroa (kasvua 5,9 prosenttia), sekä palvelujen ostot, 14,4 miljoonaa euroa (kasvua 9,0 prosenttia).

Joka toinen vuosi eduskunnan kansliassa tehtävä VMBaro-työtyytyväisyyskysely toteutettiin keväällä 2023. Kyselyn kokonaisvastausprosentti oli 84. Kyselyn tulosten mukaan työtyytyväisyys eduskunnan kansliassa on pysynyt hyvällä tasolla. Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että kyselyssä tuli ilmi huomattavan paljon epäasiallista käytöstä ja häirintää koskevia tapauksia. Epäasialliseen käytökseen ja häirintään puuttumiseksi on eduskunnan kansliassa käynnistynyt vuonna 2024 hyvää työkäytöstä edistävä Seis!-kampanja. Kampanjan yhteydessä on muun muassa uudistettu asiaan liittyvä ohjeistus ja otettu käyttöön sähköinen ilmoituskanava sekä järjestetty työpajoja kanslian henkilökunnalle. Epäasiallisen kohtelun ja häirinnän estäminen sekä hyvän työkäytön edistäminen ovat työhyvinvoinnin kehittämistavoitteina eduskunnan kansliassa vuosina 2024—2025. Valiokunta pitää erittäin hyvänä, että kansliassa on ryhdytty edellä mainittuihin toimenpiteisiin epäasiallisen kohtelun ja häirinnän estämiseksi, ja painottaa, että toimenpiteiden vaikuttavuutta tulee myös seurata.

Valiokunta toteaa, että eduskunnan tilintarkastajien lausunnon mukaan tilinpäätös ja toimintakertomus antavat eduskunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot eduskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Tarkastusvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy kannanoton kertomuksen K 7/2024 vp johdosta.

Valiokunnan mietintö TrVM 4/2024 vp

Valiokunnan kannanottoehdotus

Eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Helsingissä 8.5.2024

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Johanna Ojala-Niemelä sd

varapuheenjohtaja Veijo Niemi ps

jäsen Janne Jukkola kok

jäsen Arja Juvonen ps

jäsen Teemu Kinnari kok

jäsen Antti Kurvinen kesk

jäsen Aki Lindén sd

jäsen Ville Merinen sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

erityisasiantuntija Anne Kalliomäki